

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 20 (3)

Izdan 1. Jula 1931.

PATENTNI SPIS BR. 8102

Knorr-Bremse A.G., Berlin, Nemačka.

Naprava za otkvačivanje automatskih međuodbojničkih kvačila.

Prijava od 8. jula 1930.

Važi od 1. novembra 1930.

Predmet ovog pronalaska je naprava za otkvačivanje automatskih međuodbojničkih kvačila, kod kojih glave kvačila zahvataju jedna i druga krutim kandžama a obezbeđenje kvačenja vrši se klinovima, koji su u unutrašnjosti kvačilnih glava pomerljivi u uzdužnom pravcu pa u položaju kvačenja prilegnu jedan uz drugi.

Već su izrađene naprave za zatvaranje naprave za otkvačivanje u položaju otkvačivanja. Jedna takva naprava sastoji se iz jedne previjene šipke, koja je obrazovana na jednom svom kraju kao okce, a na drugom svom kraju drška koja se može dohvatiti sa uzdužne strane, kola. Ta je šipka pričvršćena za kola u blizini drške i osim toga između prevoja i okca visi u nekom organu, koji je ušicom pričvršćen za kola. Jedna kretača sprovedena kroz okce prevojne šipke i koju ta šipka pokreće, spojena je s jednim organom za zatvaranje, koji je snabdeven žvalastim otvorom. U taj otvor ulazi poluokrugli produžetak naročito predviđen na poluzi za posluživanje kad se ručnom polugom pomiče prevojna šipka.

Ta poznata naprava ima mnogo delova i ima taj nedostatak da je njeno pomicanje nelagodno, jer je za zatvaranje organa za otkvačivanje u otkvačenom položaju moraju skoro istovremeno poslušivati ručni točak naprave za otkvačivanje kvačila i ručne poluga naročite naprave za učvršćivanje (zatvaranje) naprave za otkvačivanje, a ručna poluga ne leži neposredno do tog ručnog točka.

Naprotiv naprava za otkvačivanje prema ovom pronalasku odlikuje se jednostavnošću. Kod nje nije potrebna naročita poluga za posluživanje radi učvršćivanja organa za otkvačivanje u otkvačenom položaju, pošto kod ove naprave neka prosta naprava za učvršćivanje u vidu uskakalice dejstvuje neposredno na ručni točak naprave za otkvačivanje, isto tako otpada mnogočlankasti komplikovani sklop za vešanje.

Glavni deo naprave prema ovom pronalasku je jedna uskakalica opterećena tegom, koja se nalazi na uzdužnoj strani kola — dakle lako pristupačna — koja dejstvuje neposredno na ručni točak naprave za otkvačivanje. Pri tome se može na razne načine izvesti na učvršćivanje ručnog točka uskakalicom. Radi primera, može da bude smešten pomerljivo na ručnom točku neki organ snabdeven usekom, u koji može da upadne uskakalica; ali i sam ručni točak može da bude snabdeven ispadima uz koje prilegne uskakalica.

Naprava za otkvačivanje prema ovom pronalasku predstavljena je na priloženom crtežu;

Sl. 1 pokazuje izgled sa strane naprave postavljene na kolima, a koja se nalazi u normalnom položaju.

Sl. 2 je izgled s lica, a

Sl. 3 predstavlja izgled sa strane drukčijeg izvedenog oblika naprave za otkvačivanje, a

Sl. 4 pokazuje pripadni izgled s lica.

Obrljiva i tegom opterećena poluga 1

za otkvačivanje kvačine glave 2 spojena je na poznati način lancem 3 sa osovinom 4, koja je položena u ležištima 5 i 6. Poznati teg 7, koji vrši vraćanje delova, a koji je radi izbegavanja klimatanja tamo i ovamo pričvršćen zglobnim člancima 8 uz okvir kola, spjen je takođe lancem 9 sa osovinom 4. Na osovini 4 nalazi se ručni točak 10 10. Taj je ručni točak 10, prema sl. 1 i 2, snabdeven prosecima 11 da se može pomerljivo da učvrsti pločica 12, koja ima useke. Nalicu (čeonu stranu) kola pričvršćena je na pločici 13 uskakalica 14, koja se može okretati oko zavornja. Jedan kraj 16, koji se može okretati oko istog zavornja, a opterećen je tegom 15 leži pri normalnom položaju uz odbojac 17. Uskakalica 14 može se okrenuti za toliko, da ona priligne u usek pločice 12. Okretanjem kraka 16 pritegne teg 15 uz uskakalicu 14 i učvršćuje je u tom novom položaju (na sl. 2 predstavljeno linijama od tačaka i crta). Poznati lanac 18, koji je pričvršćen na osovini 4, ograničava okretanje osovine 4 pod uticajem tega 7 i istovremeno sprečava okretanje osovine 4 u obrnutom pravcu.

Kod izvedenog oblika prema sl. 3 i 4 snabdeven je ručni točak 10 izvesnim brojem ispada 19. Time nije potrebno nameštanje pločice 12, jer uskakalica može neposredno da priligne uz jedan od ispada 19. Da bi ručni točak mogao biti okrenut većim polužnim krakom, predviđena je poluga 21, koja se može okretati oko ostanca 20 i koja je snabdevena drškom 22, čiji bočni ispad 23 može da zahvati ispad 19.

Način dejstva ove naprave je sledeći:

Ako treba kvačilo otkvačiti, onda se na poznati način okreće ručni točak 10 u smislu časovnikove skazaljke. Zbog toga se lanci 3 i 9 namotavaju na osovinu 4, a lanac 18 se odmotava. Time se dovede 1 za otkvačivanje u otkvačen položaj i istovremeno se izdigne teg 7. Trebali pak da se naprava za otkvačivanje učvrsti u tom položaju, onda se kod naprave prema sl. 1 i 2 uskakalica 14 zavuče u usek pločice 12 i optereti tegom 15 kraka 16. Time se učvršćuje ručni točak 10.

Pločica 12 je pri montaži pričvršćena u odgovarajućem useku 11. Za otkvačivanje kvačila potrebno je 9'8 okretaja ručnog točka. Ako se ručni točak okrene samo za 1/6 okretaja i već u tom položaju učvrsti uskakalicom, onda se time ne postiže otkva-

čivanje, jer to kratko okretanje nije dovoljno ni da zategne lanac 3.

Kod izvedenog oblika ove naprave prema sl. 3 i 4 može se uskakalica 14 okrenuti za toliko da ona priligne pri okretanju ručnog točka 10 na njegov obim; onda ona sama padne iza jednog od ispada 19 i učvršćuje ručni točak 10.

Treba li da se popusti naprava za otkvačivanje koja je učvršćena u otkvačenom položaju, onda se pomaknu uskakalica 14 i tegom opterećeni krak 16 u normalnom položaju, onda se ti delovi pod uticajem tega 7 vraćaju na poznati način u položaj gotov za ukvačivanje.

Patentni zahtevi:

1. Naprava za otkvačivanje automatskih međuodbojničkih kvačila, kod kojih se glave kvačila, koje zahvataju jedna u drugu krutim kandžama, obezbeđuju u položaju kvačenja pomoću klinova, koji su pomerljivi u unutrašnjosti tih glava, a koji prionu jedan uz drugi uzdužnim stranama, i kod kojih se kvačila organ za popuštanje, koji zahvata klin za obezbeđenje, pokreće ručnim točkom i osovinom sa uzdužne strane vozila, naznačena time, što je na uzdužnoj strani vozila u neposrednoj blizini ručnog točka (10) nameštena naprava za učvršćivanje, koja dozvoljava da se po volji učvrsti ručni točak u onom položaju u kom pokretni delovi kvačila zauzmu svoj položaj otkvačivanja.

2. Naprava za otkvačivanje prema zahtevu 1, naznačena time, što se naprava za učvršćivanje, koja se sastoji iz uskakalice (14) koja se optereti krakom (16) snabdeveni tegom (15), može po volji umetnuti u usek pločice (12) koja se može premeštati u prosecima (11) ručnog točka (10).

3. Naprava za otkvačivanje prema zahtevu 1, naznačena time, što se naprava za učvršćivanje koja se sastoji iz uskakalice (14) i kraka (16) opterećenog tegom, može metnuti iza ispada (19) predviđenih na ručnom točku (10).

4. Naprava za otkvačivanje prema zahtevima 1 i 3, naznačena time, što se neka poluga (21) koja se može okretati oko (20) postavljenog na vozilu, a koja je poluga snabdevena drškom (22) i ispadom (23), može dovesti u zahvatanje sa ispadima (19) ručnog točka (1) kako bi se okretanje tog točka moglo izvesti većim krakom poluge.

Fig. 1

Ad patent broj 8102.

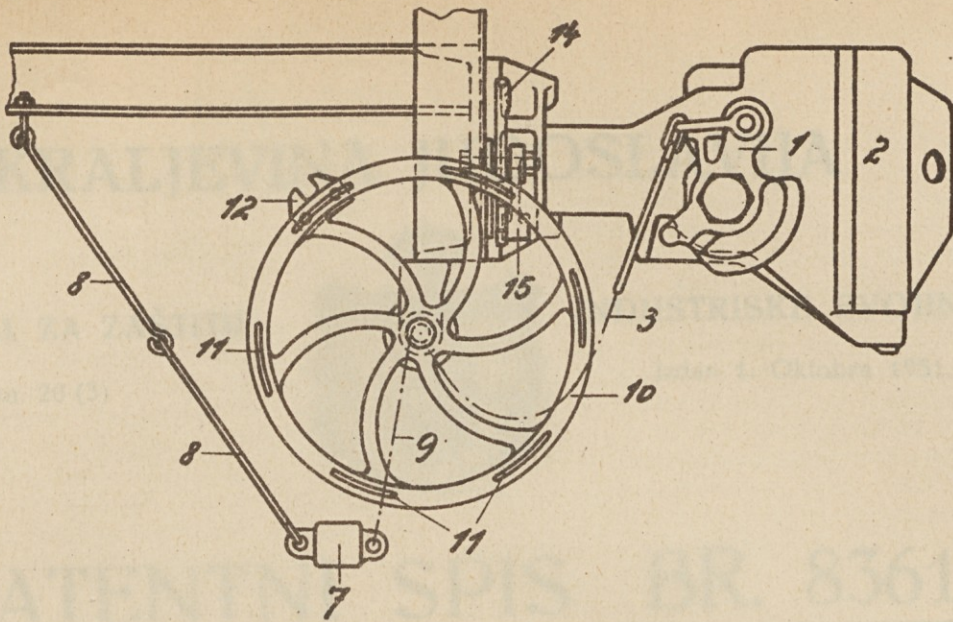

Fig. 2

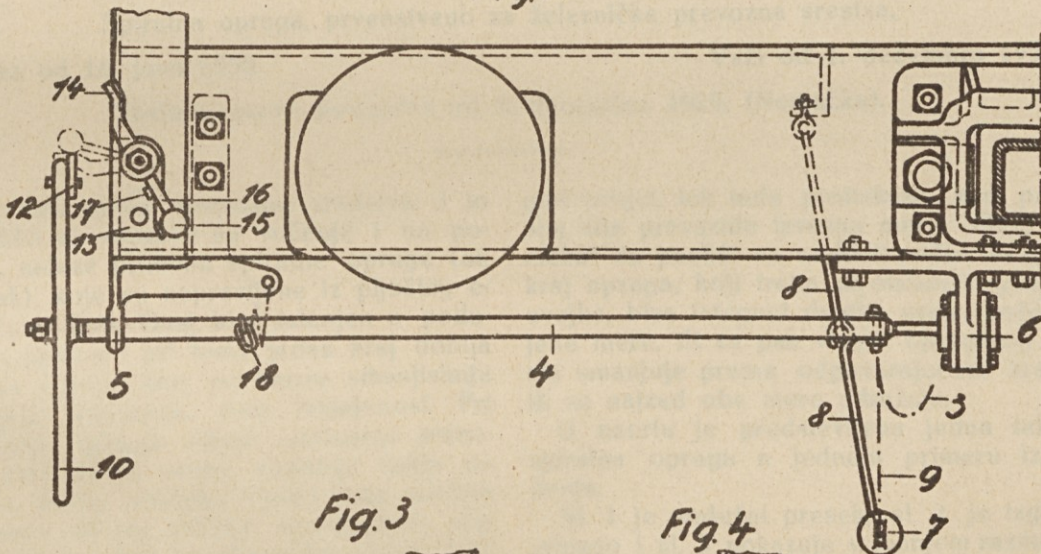

Fig. 3

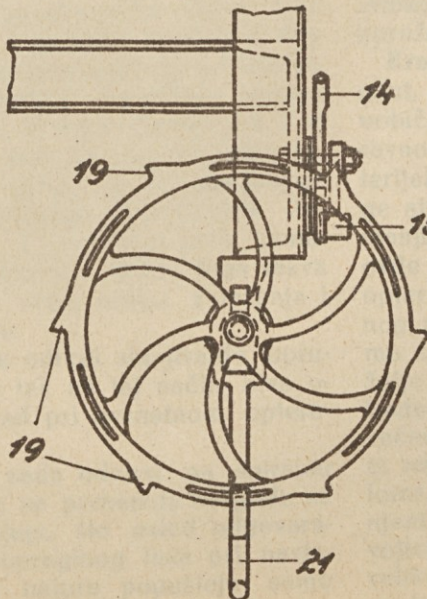

Fig. 4

